

TORONYIRÁNY

XVI. 37.

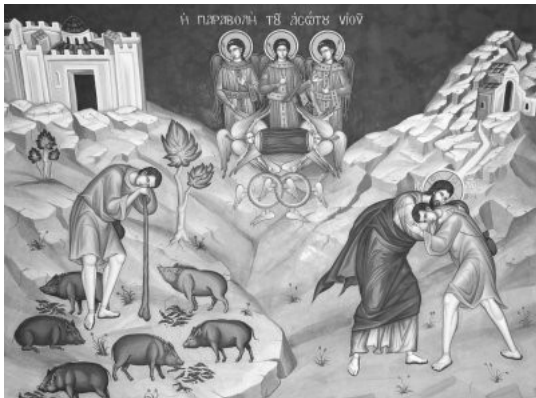
2022. szeptember 11.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESETŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Évközi 34. vasárnap

Szeptember 14. A Szent Kereszt felmagasztalása

Csak az az igaz ember, akinek az igaz Isten az istene. Az igaz Isten, aki önmaga képére alkotta, aki törődik vele, aki ténylegesen őt szerette, szereti és szeretni is fogja. Az igaz ember tudatában van, hogy az igaz Istennél számára egy új, mindent beborító, de egyben mindenben átragyogó csillogó köntös áll készen és őt várja. Annak tudatában él, hogy Isten őt ezért alkotta meg és erre rendelte, és ezért tartja életben, hogy egykor viselje ezt az új köntöst. Éppen ezért az igaz ember már most, amíg a földi életforma régi ruháját hordja, a jövő új ruha viselőjének tekinti magát.

Karl Barth

A szentmise olvasmányai

- Kiv 32,7-11.13-14** Isten, Mózes közbenjárására megkegyelmez a hamar bálványimádásba süllyedő népnek.
- 1Tím 1,12-17** Pál apostol mély alázattal ad hálát Istennek, aki méltatlansága ellenére meghívta őt szolgálatára, és elárasztotta őt kegyelmével a Jézus Krisztusban való hittel és az iránta való szeretettel.
- Lk 15,1-32** Jézus a hazatérő fiúról szóló példabeszéddel mutatja be Isten végtelen irgalmát és szeretetét a megtérő bűnös iránt.

Példabeszéd a hazatérő fiúról

Az Atya irgalmát legmeghatóbb színekkel a hűtlen és hazatérő fiúról mondott példabeszéd ecseteli. Amellett rámutat az üdvtörténet néhány sajátosságára is. Egyedül Lukács evangéliumában található. Máténál van egy hasonló rövid példabeszéd a két fiúról, akiket apjuk a szőlőbe küld dolgozni, de az inkább az emberek viselkedését példázza, nem Isten irgalmát (Mt 21,28-32).

Egy apa két fia közül a kisebbik elkéri örökségét, mert a maga útját akarja követni. Bár keleten az apa hatalma nagy volt a családban, a kérés mégsem lehetett egészen szokatlan. Sir 33,20-4-ből látjuk, hogy ilyen eset előfordulhatott. A fiú elmegy idegenbe, és léha étellel eltékozza pénzét. Jézus külön nem nevezi meg a bűnt. Közben szárazság és ínség sújtotta a vidéket, azért a fiúnak munkát kellett vállalnia. Beállt egy gazdához a sertéseket őrizni, és legalább a sertések eledeléből, a „szentjánoskenyér” nevű termésből szeretett volna jóllakni, de abból sem kapott eleget. A tisztátalan állatra és az éhségre való hivatkozás a bűn állapotának, az Istentől való eltávolodásnak és a lelki ürességnek a képe. A bűn magában hordozza a megaláztatást: az ember a szabadság útját kereste, s kiköt a szolgaságban. Ekkor eszébe jut az apai ház. Ott a szolgák és a béresek jól élnek, ő pedig itt éhen pusztul. Jézus nem idealizálja a megtérő érzelmeit. A példabeszéd az Atya szeretetéről szól, nem a bűnös lelki átalakulásáról. Ezt csak mellékesen érinti. A fiú tudja, hogy már kivette örökségét, jogait eljátszotta, de apja talán még befogadja a béresek közé. Az apa azonban nem a sérelemre gondol, hanem a szenvedő és megalázott fiút látja, akinek a bűne egyúttal büntetés is. Amikor

hazafelé indult, már kivetkőzött gőgjéből, tehát nem ellenszenves. A példabeszéd lényege az apa viselkedése. Megesik a szíve a fián, eléje siet, nyakába borul és megcsókolja. Ez a sietés keleten szokatlan, főleg a férfiaknál. Viszont Jézus ezzel is kiemelte mondanivalóját. Az apa úgy köszönti a megtértet, mint fiát, s nem is várja, hogy elmondja mentegetőzését, főleg azt nem, hogy a béresek helyét kérje. Nem akarja még jobban megalázni. Intézkedései inkább örömet fejezik ki. A legdrágább ruhát adja rá, ujjára gyűrűt húz, a lábára sarut, s az egész ház számára lakomát rendez. A hizlalt borjút különleges alkalomra tartogatták. A felöltöztetésben és a jogok visszaadásában az egyházi hagyomány bizonyítékot látott arra, hogy a megtéréssel az előbbi érdemek mind felélednek. Az ember tehát újra jobbik énjével és az örök élet reményével állhat Isten előtt. Az apa meg is magyarázza örömét: a fiú meghalt, de életre kelt, elveszett, de megkerült.

A példabeszéd itt váratlan fordulatot vesz, és jellemzi a szívtelen farizeusokat. Ebből a háttérből az apa szeretete még jobban kiemelkedik. Az idősebb fiú a mezőről jön haza, s csodálkozik a nagy vidámságon. Az egyik szolga ad felvilágosítást: öcséd jött meg, s apád leölette a hizlalt borjút. Az idősebb fiú nem akarja látni öccsét, nem is akar bemenni. De apja előtte is megalázkodik. Meghallgatja szemrehányását is, amely egyúttal vád öccse ellen: Én mindig hűséges voltam, de te még egy gödölyét sem adtál, hogy barátaimmal elkölthettem volna. Ez utalás a farizeusok magatartására, akik a törvény betűjét aprólékosan igyekeztek megtartani, s elvárták, hogy Isten itt a földön jutalmazza őket. Az apa akkor sem veszt el türelmét, amikor a vádaskodás felhangzik: Most, hogy visszajött a fiad, aki vagyonodat rossz nőkre pazarolta, ilyen ünnepet rendezel. A válasza az, hogy figyelmezteti fiát arra a jó sorsra, amelyet házában élvezhetett. A testvéri érzés felébredhet benne, hiszen öccse már olyan volt, mint akit elveszettek és halottnak lehetett tartani. Ha most előkerült, az elég ok az öröme.

Az apostoli egyház felismerte a példabeszéd üdvtörténeti jelentőségét is. A kisebbik fiú a pogány népeket jelképezte. Vallásuk és erkölcsi felfogásuk lezüllött, s remény nélkül éltek. Az evangélium hirdetésekor azonban kezdtek hinni, s a bálványoktól áttértek az igaz Istenhez. A zsidók viszont éppen azért maradtak távol, mert nem ismerték fel, hogy Isten a pogányokhoz is irgalmas lehet. A példabeszéd mindenkor tartalma azonban az Atya jóságának megvilágítása. Tud örülni a bűnös megtérésének, s mindenkit arra szólít fel, hogy örüljenek irgalmasságának. A kereszténység nem lehet a búslakodók és panaszkodók gyülekezete. Egyéni hibáinkból is azért lehetséges a kiemelkedés, mert Isten irgalmas. Ő maga segít, hogy felismerjük a tökéletesség útját. Nagylelkűsége és türelme nem tesz tág lelkiismeretűvé és elbizakodottá, hanem arra indít, hogy a jövőt nála biztosítsuk.

Gál Ferenc

Csak ti vagytok nekik! (6.)

A GYERMEKEKET BÁTORÍTANI KELL

A szülők engedjék, hogy a gyerekek megtanulják önmagukat ellenőrizni. Semmit nem segít, ha állandóan rendre utasítjuk őket: így félénk és meghunyászkodó lesz a magatartásuk. Az önállóság bátorít és növeli a felelősségtudatot. Ne múljon el egy nap sem anélkül, hogy ezt a tudatot ne erősítsenék. Tanulják meg azt is, hogyan léphetik át lehetőségeik határát nem a szabályok megszegésével, hanem inkább azért, hogy látókörük bővüljön. Érezzék, hogy a szülők mellettük állnak akkor is, ha hibáztak. A gyermekek fejlődésének apró lépéseit észre kell venni, és ezért meg kell dicsérni őket. A bátorításnak vannak buktatói is. Ez elsősorban akkor fordul elő, ha a szülőkön erőt vesz a fáradtság. A szülőknek vigyázni kell arra, hogy a segítőkészségük ne zavarja a gyermekeket. Sokszor előfordul, hogy a fiatalok gyorsabban elintéznek egy dolgot vagy megvalósítanak egy célt. A szülők abba is belefáradhatnak, hogy mindenáron rá akarják erőltetni véleményüket vagy tervüket a gyerekeikre.

A szülők semmiképpen se oldják meg gyermekeik helyett a feladatot! Rá kellene szoktatni a gyermekeket, hogy a mindennapi tevékenységüket, mint pl. az öltözködés, fogmosás, beágyazás, házi feladat önállóan, unszolás nélkül - rendszeresen elvégezzék. Az unszolás oda vezethet, hogy felborul a napirend. Legyen meg mindennek a maga ideje.

A szülőknek a mindennapi munka mellett nem terjedhet ki a figyelme mindenre. Éppen ezért kellő tapasztalattal és következetességgel irányítsák a gyermekeket úgy, hogy büszké lehessenek önállóságukra és ne vegyék a szükséges kis feladatokat fölösleges tehernek.

Egy másik csapda lehet, ha a szülők olyan helyzeteket teremtenek, hogy a gyerekeknek elmenjen minden kedve a kezdeményezésektől. Ha állandóan kritizáljuk őket, bezárkóznak, elbizonytalanodnak és függő viszonyban érzik magukat.

A szülők arra se ösztönözzék a gyermekeket, hogy jobb eredményeket érjenek el, mint amilyen nekik volt. Minden gyermek az egyéni képességeivel egy egyedülálló és megismételhetetlen egyéniség.

A bátorításhoz nem elég, hogy hébe-hóba megveregetjük a gyermekek vállát. Példát kell adni szavakkal és tettekkel, ügyelni kell arra is, hogy megtanulják, milyen a nagyvonalúság, az udvariasság és az odafigyelés. Rá kell őket vezetni, hogy legyen egy cél, amit el akarnak érni. A bátorításhoz az is kell, hogy higgyünk a gyerekek álmaiban akkor is, ha nem értjük azokat.

A CSALÁDI HANGULAT KARBANTARTÁSA

Ennek fontos része, hogy sok apró kis szeretet-nyilvánulás legyen a családban, mely megvéd a „berozdsádósítás” ellen. Ezek erősítik a kapcsolatokat, és ha valami fáradni kezd, új lendületet kap.

„»Anyám, te soha nem vagy vidám és soha nem kapcsolódsz ki?» Gyermekem kérdése megnyitotta a földet lábaim alatt - írja egy édesanya. - Rájöttem, hogy amit felépítetek, amiért lelkesedéssel dolgozom, nem sokat ér. Ide tartozik a rendezett családi környezet, a közösségért végzett munkám. Az is, hogy a férjem mellett kiállok. Amiről azt gondoltam, hogy lényeges, értelmetlenné vált...

Amit eddig tettem, fiam számára nem sokat jelentett, mert nem volt benne öröme, nem volt sok értelme. Ostobának és fölöslegesnek éreztem magam. Az ideális célok elrepültek. Hová lettem én, a bölcs asszony szorgosságából, a nevelésben jártas nevelőből? Elgondolkodó, mosoly nélküli anya lett belőlem, aki nem tud örülni, aki nem tud gyermekeinek utat mutatni. Teherré váltam, aminek senki nem tud örülni.”

A tartalékot fel kell frissíteni

Az entrópia egy olyan fizikai törvény, amely folyamatosan és kitaróan egy test vagy társadalom hanyatlását jelenti. Más szóval új energia bevitel nélkül visszavonhatatlan satnyulást jelent. Ilyesmi gyakran tapasztalható. Ha testünket nem gondozzuk, leépül. Egy gépkocsi előbb-utóbb ronccsá válik, ha nem tartják karban. Egy olyan személy, aki minden szabadidejét a tévé előtt tölti, leépül. Minden élőlényt gondozni kell. A család sem kivétel. Ráfigyelést, gondoskodást és erőbefektetést igényel. Ha ezt nem kapja meg, elkezdődik a családi entrópia. Szürke, unalmas, nehéz, hideg és bosszantó lesz az együttélés.

Az ókori bölcs ezt egy kis történettel fejezik ki:

Az erdőben egymás mellett dolgozott két favágó. A fák törzseinek hatalmas volt az átmérője. Nehéz és fáradságos munka volt a fakitermelés. Mindketten egyformán jól kezelték a fejszét, de a munkamódszerük nem egyezett: az első kitaró munkával vágta a fába a fejszét, egyik csapást a másik után, ritkán, és akkor is csak rövid szünetet tartott. A másik favágó óránként hosszabb időre megpihent.

Naplementére az első favágó csak a munka felét végezte el. Izzadtan és fáradtan tette le a szerszámot, szinte kimerült. A második, hihetetlen, de így van, befejezte a munkát. Egyszerre kezdték a favágást és a fák is egyformák voltak.

Az első favágó nem hitt a szemének.

- Nem értem a dolgot - mondta. - Minden órában kiadós pihenőt tartottál és mégis előbbre vagy.

- Igen, jól láttad, hogy minden órában megálltam pihenni. Amit viszont nem láttál az volt, hogy a szünetet arra is felhasználtam, hogy megélezzem a fejszemet - mondta a másik favágó.

A bölcs favágó példájára, nekünk is meg kell „élesíteni” a családi erőtartalékot. Találni kell alkalmas időt, hogy megerősítsük egymást a mindennapi élet terhének viselésére, kellő szellemi és egymás iránti tapintatos érzelmi síkon is bizonyítani, hogy a család egy élő és egészséges szerv.

Rozsdátlanítás

Amikor a családtagok kölcsönösen megbecsülik egymást, tudnak együtt nevetni, élcélődni, ésszerűen vitatkozni, imádkozni, közösen olvasni - nem tesznek mást, mint ami kell a berozsdásodás elkerüléséhez. Ezek erősítik a családi köteléket, jó formába kerül mindenki. A mindennapi élet sok alkalmat nyújt erre, ki kell használni. Álljon itt néhány példa:

Közös étkezés. Amikor valakinek a szívére akarunk hatni vagy lelkivilágát akarjuk helyreállítani, gyakran hasznos, ha a gyomránál kezdjük. A kultúrált étkezés, a szeretettel felszolgált étel, a vidám társaság az asztalnál, maga az élvezet. Sok családban szokás, hogy étkezés közben örömmel hallgatják egymástól a nap eseményeit és megtapasztalják az öröm és a teher megosztását is. Jó dolog, ha étkezés közben valami újat közlünk egymással. Lényeges, hogy mindenki érezze a közösség összetartó erejét.

(Folyt. köv.)

Paola Dessanti

Vasárnapi jegyzet

Mária-himnusz

Napjában ki tudja hányszor hangzik el a világon Franz Schubert bensőséges Ave Mariája, mégis mindig új, hiszen a zeneirodalom egyik legszebb imádsága.

Schubert, a dallamok nagymestere a zene: a lélek lényegét melódiákban érezte. Így fejezte ki érzését. Az Ave Maria születési helyéről keveset beszélnek, s bizonyára többen nem tudják: eredeti szövege angol nyelvű, a zeneköltő a német fordítást vette elő. Mi adhatta az ihletet a Mária-himnusz megírására? Leveli közt tallózva azonosítható a hely és természetesen az a néhány vallomás-sor, amely Schubert lelkiállapotáról vall. Néhány hete a salzkammerguti tavaknál járva Felső-Stájerországban, víz és hegyek varázslatos találkozásánál először Traunkirchen nyaralóhelyen, a templom bejáratánál olvastam, hogy a zeneköltő itt is járt, de a leveléből kiderült, kicsit arrébb: Gmundenben énekelte el először az Ave Mariát barátja: Vogl 1825 nyarán népes társaságban, egy gazdag „sóhivatali főfelügyelő zeneestéjén”. Az is világos: a Traunsee (Traun-tó) mellett íródtak a dallamok, összesen huszonkettő, ugyanebben az évben az ismert angol regényíró (költő), Walter Scott egyik eposzának darabjaira, melyek közt van a híres Ave Maria. A hallgatók bevallása szerint ez a dal ragadott magával mindenkit. Érdemes idézni a zeneköltőt: „Hallgatóim elcsodálkoztak áhítatosságomon (...), melyet a Szent Szűzhöz írt himnuszom tanúsított. A dal láthatóan mindenkit hasonló áhítatra hangolt. Azt hiszem, a dolog oka az lehet, hogy a magam részéről sosem erőltettem az áhítatot, és ha csak az akaratom ellenére hatalmába nem kerít, nem komponálok efféle himnuszokat és imákat; de ha aztán mégis, akkor az általában igazi és őszinte áhítat.” Erről tanúskodik a ritkán hallható Esz-dúr miséje vagy az egészen ifjúkori f-moll Stabat Mater, hogy csak két példával éljek...

Az ihlet őszinteségéhez tartozhat az akkori katolikus Ausztria zárándok-eszméje - a racionalizmus után. Erdőkben, fatörzseken szentképek, kegyeleti emlékek az utak mentén nem biedermeier-divatból eredő jelek voltak - vándoroknak. A fiatalon elhunyt Schubert vándornak érezte magát, „a természet fia”, a (romantikus) magányos lélek, aki a Traunsee s az Alpok ihletében érezte át az égi Anya szeretetét. Ő maga is önzetlen szeretetéről volt híres - baráti körben. Sokat szenvedett, és mégis énekel: ezernyi dallamot költött, hagyott ránk örökségül.

† Tóth Sándor

hírek információk

Tanévnyitó szentmisére várják szeptember 11-én, most vasárnap 18 órakor a Belvárosi Plébánia közösségéhez tartozó diákokat és tanáraikat a Székesegyházba. A plébánia munkatársai kérik a gyerekeket, hogy az alkalomra hozzák magukkal szimbólumként az iskolatáskájukat, mert a liturgia keretében Isten áldását kérik a táskákra és az egész tanéves munkájukra.

A Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkészség által szervezett, vasárnap este 8 órakor kezdődő szentmisék a nyári szünet után, szeptember 11-én, azaz ma indulnak újra a Székesegyházban.

A Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkészség, a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium és a Szent Imre Szakkollégium közös tanévnyitó Veni Sancte szentmiséjét Kiss-Rigó László püspök celebrálja szeptember 12-én, hétfőn 19.30 órakor a Dómban. A szentmisén részt vesznek a Szegedi Tudományegyetem és a Gál Ferenc Egyetem közösségének katolikus tagjai is.

TEREMTÉSÉGI címmel szeptember 13-án, 17 órakor nyílik Kovács Jenő kiállítása a Szegedi Dóm Látogatóközpontban. A Kapolcs közelében élő szobrászművésznek ezúttal a magyar szentekről (Szent Gellért, Szent Erzsébet, Boldog Gizella) készült alkotásait tekinthetik meg az érdeklődők. A tárlatot Kiss-Rigó László püspök nyitja meg, közreműködik Békési Dorina hegedűművész. A kiállítás november végéig – hétfő kivételével – 9-17 óráig tekinthető meg.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Gál Ferenc Egyetemének közössége szeptember 14-én, 16 órakor Veni Sancte szentmise keretében tartja központi tanévnyitó ünnepségét. A szentmisét Kiss-Rigó László püspök celebrálja. Az ünnepségen Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes mond beszédet.

„Bor és naplemente – Borral kísért várostörténet a Dóm tornyában” címmel különleges programra várják az érdeklődőket a Szegedi Dóm Látogatóközpontba. Szeptember 16-án, pénteken 18.30 órától egy pohár borral kísért várostörténeti vezetésre invitálják a látogatókat a Székesegyház nyugati tornyába, ahová 302 lépcső vezet. A 46 méter magasságban lévő kilátószintet elérve a főszerep Szeged esti panorámájáé, a város történetéé és a Pannonhalmi Bencés Főapátság címzetes boraié lesz. A programon való részvétel a jegy.hu internetes felületen, vagy a Szegedi Dóm Látogatóközpont jegypénztárában váltott jegyekkel lehetséges. További információ a domlatogatokozpont.hu világhálós oldalon olvasható, valamint a 06-20/385-5061-es telefonszámon kérhető.

A Belvárosi Plébánia szervezésében minden hónap harmadik vasárnapján, 16 órától várják a plébánia közösségéhez tartozó kisgyermekes családokat az óvodások miséjére a Katolikus Házba (Dugonics tér 12.). A következő alkalom jövő vasárnap, szeptember 18-án lesz.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye 15. alkalommal rendezi meg a Szent Gellért Fesztivált, az egyházmegye első püspöke, a vértanú Szent Gellért ünnepéhez kapcsolódóan. A szeptember 22-től október 1-jéig tartó hangversenysorozaton neves külföldi és magyar művészek lépnek fel. A Székesegyházban rendezendő hangversenyek, valamint a Szegedi Dóm Látogatóközpontban hallható tudományos előadások és kamarakonzertek ingyenesen tekinthetők meg. A fesztivál részletes programja a szentgellertfesztival.hu világhálós oldalon olvasható.

Megkezdődött a Dóm Művészeti Szalon 2022/2023-as évadának előadásaira szóló bérletek árusítása. A népszerű kulturális programsorozat október 7-én, Nagyváradai Erzsébet színművésznő Szabó Magda: Agyigó című estjével kezdődik. A továbbiakban a Szegedi Dóm Látogatóközpontban olyan neves előadók lépnek fel, mint Fenyő Iván, Öze Áron, Csík János, Laczkfi János, Szirtes Edina, Kalmus Felicián, illetve Tompos Kátya. A helyreszóló bérletek személyesen a Látogatóközpont jegypénztárában keddtől vasárnapig, 9 és 17 óra között válthatók, illetve a jegy.hu internetes felületen vásárolhatók. További információ a domlatogatokozpont.hu világhálós oldalon olvasható.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye idén is folytatja ingyenes tenisz programját a közfeladatokat ellátó dolgozók részére. A Szent Gellért Fórumban (Dorozsmai út 2-4.) a szezon végéig (várhatóan novemberig) három szabadtéri, salakos pályával várják többek között a mentőket, tűzoltókat, rendőröket, egészségügyi dolgozókat, pedagógusokat, illetve a szociális területen tevékenykedőket. A pályafoglaláshoz előzetes egyeztetés szükséges a +36-62/575-523-as telefonszámon.

Idén 29 szegedi egyetemista alkotja a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium közösséget. A tanév augusztus 25-én kezdődött egy a közösséget összekovácsoló, háromnapos programmal, melynek első napján a cigánysággal kapcsolatos társadalmi problémák és az identitás szerepe állt a középpontban. A hétvége Egerben folytatódott, ahol a szegedi hallgatók és az intézmény munkatársai részt vettek a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat országos tanévnyitó ünnepségen, majd az egykori szakkollégisták által rendezett workshop-on. A 3. nap a szakkollégiumok diákjainak szervezett városismereti vetélkedővel zárult.

Különleges eseménnyel indult az első tanítási nap, szeptember 1-jén a szatymazi Szent István Katolikus Általános Iskolában. Egy haranglábat állítottak fel az udvaron, ahogyan egykor a tanyai iskolákban is. Az akácfából faragott, tetővel ellátott haranglábra a helyi plébános, Sutka István által felajánlott, 1934-ben öntött, 12 kilós harang került, melyet – hosszú hallgatás után – a tanévnyitó ünnepségen kongattak meg újra. A tervek szerint a későbbiekben a ballagásokon és a nagy ünnepeken is megszólaltatják a megáldott harangot.

Hálaadó szentmisét tartottak szeptember 1-jén a 175 éves szentesi Szent Anna templomban. Az épület homlokzati festését 33,5 millió forintból valósították meg, melyből 15 millió forintot az Emberi Erőforrások Minisztériumához benyújtott pályázaton nyert a közösség, melyet a helyi hívek adománya egészített ki.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Kozma Gábor,
Szeberényi Klára, † Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.